

Bijlage 1

Toelichting bij raadsvoorstel m.b.t. de samenwerking LSA

Het college stelt u in kennis van de voorgenomen samenwerking van de Veiligheidsregio Flevoland (VRF) met Lelystad Airport (LSA). Het Veiligheidsbestuur verwacht hiermee synergievoordelen te behalen. Daarnaast verwacht het Veiligheidsbestuur met de ontwikkeling van een (regionale) oefenfaciliteit beter te kunnen voldoen aan de strenger wordende eisen op het gebied van arbeidshygiëne, vakbekwaamheid en het blijven voldoen aan de zorgnormtijden.

De ontwikkeling van LSA stelt scherpere eisen aan de brandweezorg, zowel op LSA zelf, als in de regio.

De luchthaven zal stapsgewijs groeien naar een omvang van 16 vliegtuig opstelplaatsen, 15.000 parkeerplaatsen en 45.000 vliegbewegingen met meer dan 7 miljoen passagiers. Dit alles te bereiken na 2032 of eerder, afhankelijk van economische ontwikkelingen. Het beleid van de regering om indien noodzakelijk vliegtuigmaatschappijen te verplichten uit te wijken van Schiphol naar LSA kan er voor zorgen dat de veranderingen sneller komen dan nu verwacht wordt. Door deze ontwikkeling zullen ook rond de luchthaven de reizigers- en goederenstromen fors toenemen en zal er sprake zijn van toenemende bedrijfsactiviteiten in de directe omgeving van de luchthaven. Vanaf 2017 wordt de infrastructuur van en rond de luchthaven verder ontwikkeld en in 2018 zullen de eerste vakantiechartervluchten uitgevoerd worden. Dit alles zal zorgen voor een verandering van het Risicoprofiel van de VRF en een aanpassing in aandachtsgebieden voor de voorbereiding op (grote) incidenten.

Zeewolde

LSA is hierbij onderworpen aan (inter)nationale wet- en regelgeving met betrekking tot vliegtuigbrandbestrijding op luchthavens. Op basis van deze wet- en regelgeving moet de vliegtuigbrandbestrijding op de luchthaven vanaf (vooralsnog) 2018 voldoen aan de eisen van een zwaardere brandrisicoklasse (risicoklasse 7 in plaats van nu klasse 3). Dit stelt specifieke, zwaardere eisen aan de brandweezorg, met name ten aanzien van de vakbekwaamheid, zoals beschreven in de Europese luchthavenregelgeving.

De ontwikkeling van LSA stelt hogere eisen aan zowel de brandweezorg op LSA als aan de VRF.

Samenwerking met LSA biedt zowel VRF (in casu Brandweer Flevoland) als LSA de kans om efficiënt mensen en middelen in te zetten en zich voor te bereiden op deze toekomstige en nu al herkenbare ontwikkelingen.

Met het afsluiten van de samenwerkingsovereenkomst, het realiseren van de vakbekwaamheidsfaciliteit en het realiseren van een eenheid basisbrandbestrijding zijn er belangrijke synergievoordelen te realiseren.

De belangrijkste voordelen zijn:

- een betere voorbereiding op en aanpak van luchtvaartongevallen door VRF;
- een aanzienlijke kwaliteitsverbetering op het gebied van vakbekwaamheid door het realiseren van een oefenfaciliteit. Waarbij voldaan wordt aan de aanvullende landelijke eisen en wet- en regelgeving;
- de centrale oefenfaciliteit voor de brandweerpersoneel/vrijwilligers zal leiden tot lagere kosten doordat er minder buiten de regio gereisd/ geoefend hoeft te worden;

- de capaciteit van personeel voor de vliegtuigbrandbestrijding wordt tevens ingezet voor centrale taken van de brandweer in Flevoland;
- een efficiënte post voor gebouwbrandbestrijding die leidt tot een betere dekking en slagkracht in Flevoland;
- het aanhaken van de VRGV bij de samenwerking tussen VRF en LSA op het gebied van vakbekwaamheid leidt tot kostenbesparing bij de betrokken partijen (VRF & VRGV);
- de grond voor de benodigde faciliteiten wordt voor € 1,00 per jaar in gebruik gegeven aan VRF;
- het takenpakket voor de Flevolandse vrijwilligers wordt aantrekkelijker;
- de loopbaan- en mobiliteitsmogelijkheden worden ruimer voor het personeel van de VRF;
- de werkgelegenheid van vast personeel zal door de samenwerking toenemen.

De synergievoordelen doen zich alleen voor als de brandweer de personele capaciteit en middelen slim en doelmatig kan inzetten. Het is daarom van belang dat de brandweer in combinatie met een brandweerpost aanwezig is op de luchthaven, inclusief gedeelde voorzieningen met LSA en de oefenfaciliteit en ook andere taken dan alleen incidentbestrijding uitgevoerd kunnen worden op de luchthaven. Het gaat hierbij zowel om taken voor LSA als om taken van VRF.

Belangrijk is het om te constateren dat VRF zich hoe dan ook zal moeten aanpassen aan de veranderende omstandigheden, die volgen uit aanpassing van de regelgeving en veiligheidseisen.

Verantwoordelijkheden bij luchtvaartincidenten

In september 2016 heeft het kabinet het Nationaal Crisisplan Luchtvaartongevallen Burgerluchtvaart vastgesteld. Het crisisplan is bedoeld voor alle publieke en private organisaties die bij een ongeval met een vliegtuig een rol spelen, ongeacht of dat plaatsvindt op een luchthaven, boven land of zee. Doel is een betere gezamenlijke en gecoördineerde aanpak.

De burgemeester van de betreffende gemeente c.q. de voorzitter van de betreffende veiligheidsregio heeft ingeval van een ramp of een dreiging voor het ontstaan ervan het opperbevel over de organisaties die deelnemen aan de bestrijding van een ramp en coördineert de incidentbestrijding ter plekke.

Veiligheidsregio's met een luchthaven bereiden zich voor op luchtvaartongevallen, door regionale risicoanalyses, planvorming, opleiding, training en oefening etc. De veiligheidsregio maakt afspraken met alle relevante partners over incidentbestrijding en effectbeheersing. Alle veiligheidsregio's met een luchthaven hebben een verplicht rampbestrijdingsplan.

Indien meerdere gemeenten/regio's betrokken zijn bij het luchtvaartongeval kan de coördinatie bij de voorzitter(s) van de veiligheidsregio('s) komen te liggen. De burgemeester/voorzitter veiligheidsregio nodigt betrokken relevante partners of organisaties uit deel te nemen aan de vergaderingen van de regionale crisisorganisatie voor onderlinge afstemming. Bij regiogrensoverschrijdende luchtvaartongevallen zal de coördinerende veiligheidsregio zorg dragen voor afstemming met andere veiligheidsregio's en richt een interregionale crisisstructuur in. Veiligheidsregio's met een luchthaven in de regio kunnen kennis en expertise leveren.

In gevallen waarbij de nationale crisis-structuur opschaalt, vindt er nauwe afstemming over de aanpak plaats tussen het lokale/regionale en nationale niveau. De uitvoeringsverantwoordelijkheid van de aanpak blijft altijd op lokaal/regionaal niveau liggen.

Vakbekwaamheid

Voor veel oefeningen wijkt VRF nu uit naar verschillende oefenterreinen buiten de regio. Om te kunnen voldoen aan de nieuwe, strengere eisen zal deze noodzaak toenemen en zal de belasting voor met name vrijwilligers toenemen.

Daarom is gekeken naar de mogelijkheden om het gezamenlijk oefenen in Flevoland te organiseren. Met het huidige voorstel verwachten we zowel een kwaliteitsslag als een efficiëntieslag te kunnen maken. Een kwaliteitsslag door oefenfaciliteiten aan te bieden die zijn toegespitst op de regionale risico's en ervaringen en door te werken met één vakbekwaamheidssysteem. Een efficiëncyslag doordat we voorkomen dat alle posten de eigen oefeningen moeten voorbereiden. Uiteraard blijft oefenen op de eigen post ook nuttig maar kan de brandweer veel combineren op een centrale locatie in Flevoland. De, nu nog lege, ruimte op en rond LSA biedt de mogelijkheid om een centrale oefenlocatie voor VRF (de Brandweer in Flevoland) in te richten die naast de specifieke (regio) oefeningen/trainingen ook geschikt is voor het afnemen van examens en vakbekwaamheidsmetingen. Daarnaast wordt de mogelijkheid onderzocht om het oefencentrum ook geschikt te maken voor multidisciplinaire oefeningen en samenwerking met externe partijen, zoals andere veiligheidsregio's, Brandweeropleidingen Gelderland Overijssel en Flevoland (BOGO) en Instituut Fysieke Veiligheid (IVF). Sinds kort worden gesprekken gevoerd met de Veiligheidsregio Gooi- en Vechtstreek.

Het is geenszins de bedoeling de concurrentie met andere locaties aan te gaan of een oefenlocatie te ontwikkelen waar er al vele van zijn. Dat laat onverlet dat er wel sprake is van een stevige ambitie voor wat betreft de inrichting, samenwerkingsvormen en nieuwe technieken zoals bijvoorbeeld virtueel oefenen.

Bijlage 2

Notitie Dronten m.b.t. vliegtuigbrandbestrijding bij andere luchthavens

Vliegveld Maastricht/ Aachen Airport (telefonische informatie)

Het vliegveld heeft eigen brandweer, nl. een beroepsteam (afd. brandweer van de luchthaven) en een bedrijfsbrandweer (afkomstig van andere afdelingen van de luchthaven). Het zijn dus allemaal mensen van de luchthaven zelf. Zij houden zich bezig met vliegtuigbrandbestrijding.

Voor de gebouwbrandbestrijding maken zij gebruik van de overheidsbrandweer. Vrijwilligers van de overheidsbrandweer kunnen wel meedraaien voor vliegtuigbrandbestrijding, maar dan worden ze gekazerneerd op het vliegveld. Mensen op het vliegveld moeten voor de vliegtuigbrandbestrijding namelijk binnen 3 minuten op kunnen komen. Dat gaat met vrijwilligers niet lukken als ze van huis moeten komen. Bovendien is dan gelijk duidelijk dat ze dan niet als vrijwilliger dienst kunnen draaien voor de overheidsbrandweer.

Bij een ongeval met een vliegtuig zal de bedrijfsbrandweer eerst de brand blussen en een toegang tot het vliegtuig verschaffen. Tot zover zijn zij dan in de lead. Op het moment dat de toegang is verkregen begint het reguliere proces redden van de (overheids)brandweer en komt de bevelvoering bij de overheidsbrandweer te liggen. Het vliegveld heeft een eigen oefenplaat (eigendom van het vliegveld). Daar worden dagelijks/ wekelijks oefeningen op gehouden.

Vliegveld Eelde (telefonische informatie)

Vliegveld heeft eigen bedrijfsbrandweer. Personeel hiervan is dus in dienst van de Luchthaven. Zij doen sec de vliegtuigbrandbestrijding. Voor gebouwbrandbestrijding wordt de hulp ingeroepen van de overheidsbrandweer.

Vrijwilligers van de overheidsbrandweer kunnen voor vliegtuigbrandbestrijding worden ingezet, maar dan moeten ze wel voldoen aan een aantal extra eisen bovenop de eisen van de normale vrijwilliger van de brandweer. Hierbij denken aan een certificaat voor vliegtuigbrandbestrijding, goede lichamelijke conditie etc.

Het vliegveld heeft voor de vliegtuigbrandbestrijding een zogenaamde inhuurpoule. Het komt wel eens voor dat dat luchthaven niet voldoende mensen heeft voor de vliegtuigbrandbestrijding. Dan huren zij daarvoor de mensen in via de inhuurpoule. Dit zijn dus mensen die dus extra gekwalificeerd zijn voor vliegtuigbrandbestrijding. Een oefenplaat heeft het vliegveld niet. Men oefent wel veel droog op het vliegveld, maar men mag niet met vuur etc. oefenen. Daarvoor gaan ze naar andere locaties, o.a. naar Groningen en Woensdrecht.

Vliegveld Rotterdam (telefonische informatie)

Vliegveld heeft bedrijfsbrandweer. Het personeel is dus van de luchthaven. Primair worden zij ingezet voor vliegtuigbrandbestrijding. De overheidsbrandweer wordt ingezet voor de gebouwbrandbestrijding. Het is ook maar net wat je onderling met elkaar hierover afspreekt.

Hij heeft een vaste hoeveelheid mensen voor de vliegtuigbrandbestrijding. Wanneer er een tekort zou optreden, maar hij gebruik van een beveiligingsbedrijf Trigion. Dit bedrijf heeft o.a. brandwachten. Hij kan dus parttimers inhuren als dat nodig is. Hierdoor hoeft er in principe geen gebruik te worden gemaakt van vrijwilligers van de overheidsbrandweer.

De luchthaven heeft de beschikking over een eigen oefenplaat. Dit zijn o.a. een aantal containers waaraan vleugels zijn gebouwd.

Vliegbasis/ Airport Eindhoven (informatie via internet)

Eindhoven Airport is de commercieel medegebruiker van vliegveld Eindhoven. De luchthaven gebruikt:

- dezelfde startbaan en landingsbaan;
- de diensten van de militaire luchtverkeersleiding en de brandweer.

De vliegbasis Eindhoven/ Eindhoven Airport heeft dus een militaire brandbestrijdingsorganisatie. Het uitrukgebied van de luchthavenbrandweer is in eerste instantie 1000 meter voor of achter de baan en 300 meter breed.

Het gebied wordt ook wel aangeduid met Alpha, Bravo, Charlie.

Alpha is op het luchtvaartterrein (luchthavenbrandweer- overheidsbrandweer komt assisteren).

Bravo is in een straal van 15 km om het luchtvaartterrein (overheidsbrandweer- luchthavenbrandweer komt assisteren).

Charlie is verder daar buiten (overheidsbrandweer- luchthavenbrandweer kan gevraagd worden om te assisteren).